

GC-187

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610- 3055
Konu : Soru Önergeleri

04.07/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 03.06.2013 tarihli ve 43452547-120.07-126548 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret AKOVA'ya ait 7/23744, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/23745, 7/23746, 7/23747, 7/23760, 7/23761, 7/23762, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIKA'ya ait 7/23748, 7/23754, Gaziantep Milletvekili Mehmet ŞEKER'e ait 7/23749, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/23750, 7/23751, 7/23752, 7/23763, Erzincan Milletvekili Muharrem IŞIK'a ait 7/23753, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/23755, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/23756, 7/23757, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/23758, 7/23759, 7/23767, 7/23768, 7/23769, 7/23770, 7/23771, 7/23772, 7/23773, 7/23774, 7/23775, Adana Milletvekili Seyfettin YILMAZ'a ait 7/23764, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait 7/23765, 7/23766 ve Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/23776 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/23744, 7/23745, 7/23746, 7/23747, 7/23748,
7/23749, 7/23750, 7/23751, 7/23752, 7/23753, 7/23754,
7/23755, 7/23756, 7/23757, 7/23758, 7/23759, 7/23760,
7/23761, 7/23762, 7/23763, 7/23764, 7/23765, 7/23766,
7/23767, 7/23768, 7/23769, 7/23770, 7/23771, 7/23772,
7/23773, 7/23774, 7/23775, 7/23776 (48 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili
Esas No :7/23774

SORU 1) Tarım arazilerine uygulanan gübrelemeyle oluşan toprak kirliliğinin önlenmesi adına yürütülen çalışmalar var mıdır, varsa bunlar nelerdir?

SORU 2) Tarımsal alanlara atık yağ, hafriyat, atık su gibi kirleticilerinin bırakılmasının ve bu nedenlerle oluşan kirliliğinin önlenmesi adına yürütülen çalışmalar var mıdır, varsa bunlar nelerdir?

SORU 3) Tarım yapılan yerlerde bulunan kuyu sularında mikrobiyolojik kirlenmenin meydana gelmesi ve bunun sonucunda insan ve hayvan sağlığında sorunlarının oluşmasını engellemek adına yürütülen çalışmalar var mıdır, varsa bunlar nelerdir?

SORU 4) Tarım arazilerinden çıkan tozların hava kirliliğine neden olmaması için yürütülen çalışmalar var mıdır, varsa bunlar nelerdir?

SORU 5) Tarım arazilerinin yanlış işlenmemesi adına alınan önlemler nelerdir?

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımızca çevre dostu üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması amacıyla önemli çalışmalar yapılmakta, bu kapsamda ulusal ve uluslararası kaynaklı projeler yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çiftçilerimize toprak analizine dayalı gübre kullanım bilinci kazandırmak ve topraklarımızın verimliliğini sürdürülebilir kılmak amacıyla 2005 yılından itibaren toprak analizi yaptıran çiftçilerimize destekleme yapılmaktadır. Uygulama 2009 yılından itibaren 50 dekar ve üzeri parsellerin gübre desteğinden yararlanabilmesi için zorunlu hale getirilmiş olup, 2005-2013 döneminde çiftçilerimize toplam 354,3 Milyon TL toprak analizi destekleme ödemesi yapılmıştır.

Çevreyi koruyan üretim tekniklerinden organik tarım 2005 yılında, İyi tarım uygulamaları ise 2008 yılında ilk kez destekleme kapsamına alınmıştır. 2011 yılından itibaren ise organik hayvancılık, su ürünleri ve arıcılık faaliyetlerinde bulunan üreticilere ilave %50 destekleme ödemesi yapılmaya başlanmıştır. Organik Tarım yapan üreticilere bugüne kadar toplam 143 Milyon TL, İyi Tarım Uygulamaları faaliyetinde bulunan üreticilere bugüne kadar 14 Milyon TL destek ödenmiştir.

“Türkiye Organik Tarım Stratejik Planı” ve “Organik Tarımın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılmasına Yönelik Eylem Planı” hazırlanmıştır. Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi 2012 yılı itibariyle Bakanlık Merkez teşkilatı, 41 İl Müdürlüğü, 15 Araştırma Enstitüsü Müdürlüğümüzde yürütülmüştür.

İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi ile İyi Tarım Uygulamalarının Türkiye’de yaygınlaştırılması, tüketicilere güvenilir ürün arzının sağlanması ve ülkemizin yaş meyve sebze ihracatının artırılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 2013 yılında 17 ilde iyi tarım uygulamalarına yönelik eğitim, yayım, demonstrasyon faaliyetleri yürütülmektedir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2006 yılında başlatılan “Çevre Amaçlı Tarım Arazilerinin Korunması (ÇATAK) Projesi” kapsamında, tarımın neden olduğu çevre sorunları ile mücadele edilmesi amaçlanmaktadır. Üretirken çevreye saygılı, doğal dengeyi gözetilen ve bunun yanında tarımın neden olduğu sorunların çözümünü esas alan proje, 30 ilimize yaygınlaştırılmıştır. Proje kapsamında tarımsal çevre sorunları ile mücadele eden üreticilere destek verilmektedir.

Tarımsal üretimin kendi ekolojisine uygun alanlarda yoğunlaşması, doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması, tarımda su kullanımının azaltılması ve olumsuz çevresel etkilerin en aza indirilmesinin sağlanabileceği bir üretim politikası oluşturmak amacıyla toprak, su ve diğer ekolojik koşullar gözetilerek, 2009 yılında yapılan bir çalışma ile 30 tarım havzası belirlenmiştir ve fark ödemesine konu 17 ürünün kendi ekolojisine uygun tarım havzasında destekleme çalışmaları 2010 yılında başlamıştır.

AB Nitrat Direktifi'ne karşılık gelen “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği” hükümlerinin ülkemizde uygulanmasına yardımcı olmak, su ve toprağın korunması ile çevrenin korunmasını amaçlayan AB Katılım Öncesi Mali İşbirliği (IPA) tarafından desteklenen ve 2009-2012 döneminde uygulanan “Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi” kapsamında, sularda tarımsal kaynaklı kirliliği belirlemek üzere tüm ülkeye hizmet sunacak 20 adet Mobil Laboratuvar alınmıştır. Ayrıca, projenin 2015 yılına kadar sürdürülmesi amacıyla iç kaynaklı yeni bir proje uygulamaya konulmuştur.

Avrupa Birliği uyum sürecinde Bakanlığımızca yapılan çalışmalar neticesinde 91/676/EEC “Tarımsal kaynaklardan gelen nitratın sularda yarattığı kirlilikten korunması direktifi”nin karşılığı olarak “*Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği*” 18.02.2004 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda; ülke genelinde tarım alanları içerisinde kalan yüzey ve yer altı sularında seçilen istasyonda su kalitesi izleme çalışmaları rutin periyotlarda yürütülmektedir. Bu izleme sonuçlarına bağlı olarak uygulanmasına 2013 yılında başlanılan ve 2015 yılında tamamlanacak olan Bakanlığımız ve Orman ve Su İşleri Bakanlığınca birlikte yürütülen “*Türkiye’de Havza Bazında Hassas Su Alanları ve Hassas Bölgeler Projesi*” sonucunda tarımsal üretimden kaynaklanan kirliliği kontrol etmek üzere nitrate hassas bölgeler ilan edilecektir. İlan edilecek bu alanlarda tarımsal kaynaklı kirliliği kontrol etme ve önleme kriterlerini kapsayan İyi Tarım Uygulamaları Kodları ve Eylem Planları uygulamaya konulacaktır.

Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinin oluşturulması ile ilgili görev, 12/03/2012 tarihinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı arasında imzalanan protokol ile Bakanlığımıza devredilmiştir. Bakanlığımızca Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinin oluşturulması aşamasında, ekolojik dengenin gözetilmesi, çevre, insan ve hayvan sağlığına önem veren bir tarımsal üretim sisteminin hayata geçirilmesine özen gösterilmektedir.

Bakanlığımız 2006 yılında başlatılan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında alternatif enerji kaynaklarını kullanan yeni seraların yapım ile alternatif enerji kaynaklarından jeotermal, biyogaz, güneş ve rüzgar enerjisi üretim tesislerine %50 hibe desteği vermektedir.

Gübre yönetiminin AB mevzuatı standartlarında yapılmasına yönelik olarak, IPARD programı kapsamında 42 ilde uygulanmaya başlanan projelerle, programın en fazla bütçesine sahip 101’ nolu “*Tarımsal İşletmelerin Yeniden Yapılandırılması ve Topluluk Standartlarına Ulaştırılmasına Yönelik Yatırımlar*” tedbirinde gübrenin depolanması ve gübre yönetimine yönelik yatırımlara %50-%65 oranında hibe desteği verilmektedir.

AS M

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımızca hayvansal gübrelerin neden olduğu su kirliliğinin önlenmesi ve etkileri üzerine önemli projeler yürütülmekte olup, bunlardan bazıları şu şekildedir;

- ✓ Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyonu Projesi,
- ✓ Karadeniz'deki tarımsal kirliliğin kontrolü projesi,
- ✓ Ülke çapında uygulanan Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun tarım arazilerinin amaç dışı kullanımını düzenleyen 13. maddesinde belirtilen istisnalar hariç olmak üzere önemli tarım arazileri (mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri) tarım dışı amaçlı kullanımlara tahsis edilmemektedir.

Zorunlu hallerde tarım arazilerinin tarım dışı amaçlı kullanımlara tahsis edilmesi durumunda ise, çevre tarım arazilerine ve tarımsal üretime zarar verilmemesi kaydıyla izin verilmektedir. Bu izinlendirmelerde çevrede oluşacak muhtemel zararları önlemeye yönelik toprak koruma projesi hazırlanmaktadır.

Küresel iklim değişiklikleri, doğal kaynakların korunması ve kuraklığa yönelik olarak Bakanlığımıza bağlı araştırma enstitülerinde ulusal ve uluslararası kaynaklı projeler yürütülmektedir.

Ayrıca, tüm illerimizde, bitkisel ve hayvansal üretimde doğru ve çevreyi koruyan üretim teknikleri ve bu kapsamdaki uygulamalara yönelik olarak çiftçilerimize eğitimler verilmekte, demonstrasyonlar yapılmakta ve bilgilendirme dokümanları dağıtılmaktadır.